

Lyginamasis variantas

Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 17 straipsnio 1 dalies 60 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentarų) projektas:

GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 60 punkto apibendrintas paaiškinimas (komentaras) išdėstomas taip:

60) atlyginimas už visuomenės poreikiams paimtą žemę ir (ar) kitą turtą.

(Pagal 2022 m. balandžio 26 d. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1051, taikomą nuo 2023 m. sausio 1 d.)

Komentaras

1. Pagal šio punkto nuostatas nuo 2023-01-01 gyventojas gautas atlyginimas už visuomenės poreikiams paimtą žemę ir (ar) kitą turtą priskiriamas gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamosioms pajamoms.

Lengvatos tikslas – užtikrinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 3 dalies nuostatoje įtvirtintą asmens konstitucinę teisę į teisingą atlyginimą už visuomenės poreikiams paimamą turtą, t. y. kad savininkas gautų kompensaciją už prarastą turtą rinkos kaina ir faktiškai gaunamos kompensacijos už prarastą turtą dydis nebūtų sumažintas per mokesťines prievoles.

2. Žemė ir (ar) kitas turtas laikomi paimti visuomenės poreikiams, kai toks turtas paimamas ir atlyginimas už jo paėmimą mokamas (apskaičiuojamas) Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Žemės paėmimą visuomenės poreikiams reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (toliau – Žemės įstatymas), Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymas (toliau – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įstatymas) ir šiuos įstatymus įgyvendinamieji teisės aktai.

Gyventojas gautas atlygiui priskiriama suma, kuri apskaičiuojama ir išmokama paminėtų teisės aktų nustatyta tvarka už žemės ar (ar) kito turto paėmimą visuomenės poreikiams (pvz., išmoka už žemę pagal rinkos vertę, toje žemėje esančių sodinių, želdinių, medynų tūrio, negauto derliaus, idėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė, visi kiti savininko ir (ar) kito naudotojo nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo ir jame statomų ar jau pastatytų statinių, įrenginių, dėl žemės sklype esančių sodinių ir želdinių paėmimo visuomenės poreikiams, taip pat iškelimo iš visuomenės poreikiams paimamo turto išlaidos; gautas atlygiui taip pat priskiriamas atlyginimas už nuostolius, patirtus, atliekant statybinius tyrimus).

Pastaba. Jeigu atlyginimas už žemės ir (ar) kitą turtą paėmimą visuomenės poreikiams gautas iki 2022-12-31, tokios pajamos apmokestinamos GPMĮ 19 straipsnyje nustatyta tvarka, taikant GPMĮ 17 straipsnyje nustatytas kitas lengvatas (pvz., GPMĮ 17 str. 1 d. 28 punktą dėl žemės išlaikymo 10 metų) (žr. šių straipsnių komentarus).